

Infecția determinată de *Clostridium difficile* (ICD) – informare pentru public

- *Clostridium difficile* este o bacterie care se întâlnește în intestinul a 1-3% din populația adultă; la cea mai mare parte a acestora nu se produc manifestări clinice deoarece existența florei intestinale obișnuite reușește să împiedice multiplicarea *Clostridium difficile*
- Totuși, în situații în care această floră intestinală normală se reduce numeric (cel mai adesea după administrare de antibiotice) *Clostridium difficile* are condiții favorabile să se multiplice și să elibereze toxine ce afectează colonul cauzând simptomatologia ICD
- *Clostridium difficile* poate rezista timp de săptămâni în mediul înconjurător sub formă de spori (bacterii cu un înveliș special, foarte rezistent); odată luați pe mâini și apoi ingerați sporii vă vor coloniza intestinul

Care sunt manifestările ICD?

- diaree cu scaune lichidiene (uneori cu mucus și sânge), extrem de mirositoare
- se pot asocia febră, dureri abdominale, greață, inapetență (foarte rar vărsături)
- cele mai multe cazuri evoluează favorabil; există însă și situații de afectare severă a colonului, când se poate ajunge la încetarea tranzitului intestinal (ileus) cu meteorism abdominal important, șoc, insuficiență renală, degradarea funcțiilor altor organe implicând un risc vital pentru pacient

Când ar trebui să vă gândiți că aveți ICD?

Este probabil să aveți ICD când manifestările descrise sunt asociate uneia dintre următoarele situații:

- urmați sau ați urmat de curând un tratament antibiotic (în ultimele 2-3 luni)
- ați fost spitalizat sau instituționalizat (spre exemplu centru de recuperare, cămin pentru persoane vârstnice)
- aveți peste 65 de ani
- ați fost operat recent la nivelul intestinului
- aveți un tratament cu medicamente imunosupresoare (de ex: citostatice)
- aveți boli severe
- ceilalți membri ai familiei nu au sindrom diareic

Pentru a reduce riscul de a avea ICD luați antibiotic doar atunci când este justificat și prescris de un medic; nu insistați să vi se prescrie sau să obțineți antibiotice fără prescripție din farmacii. Pentru orice prescripție de antibiotic primită întrebați medicul dacă este absolut necesară.

Cum se confirmă ICD?

- unele laboratoare au posibilitatea de a evidenția în scaunul diareic toxinele *Clostridium difficile* (sau alte teste echivalente).

Există riscul de a contamina alte persoane în timpul ICD?

- Da. *Clostridium difficile* rezistă mult timp pe mâinile pacientului atât timp cât nu sunt bine spălate cu apă și săpun. De asemeni, bacteria poate rezista pe obiectele din jurul pacientului, pe echipamente medicale atât timp cât nu sunt dezinfectate cu substanțe care conțin clor sau care eliberează oxigen. **Soluțiile alcoolice pentru igienizarea rapidă a mâinilor NU distrug *Clostridium difficile*.**
- Pentru a preveni apariția altor cazuri de ICD, pacientul, membrii de familie, vizitatorii săi și personalul medical care îl îngrijește trebuie să își spele mâinile la iesirea din camera pacientului.

Cum pot reduce riscul de contagiune pentru membrii familiei mele dacă am ICD și sunt îngrijit la domiciliu?

- spălați-vă mâinile cu săpun și cu apă caldă după fiecare utilizare a toaletei și înainte de mese; folosiți săpun lichid (cel solid se poate popula cu germeni)
- igienă personală strictă – nu folosiți în comun prosoapele; dacă este posibil, folosiți o altă toaletă față de cea utilizată de ceilalți membri ai familiei (dacă nu, dezinfectați toaleta după fiecare folosire cu substanțe ce conțin clor)
- spălați hainele cu apă fierbinte (programul cu cea mai înaltă temperatură), separat de cele ale restului familiei
- spuneți membrilor familiei să își spele mâinile cu apă și săpun și să le usuce bine după ce v-au ajutat/asistat
- în cazul în care ați folosit scutece de protecție, acestea ar trebui colectate separat de restul deșeurilor menajere și inactivate în mod particular

Ce se întâmplă dacă ICD se declanșează în timp ce sunt internat?

Este foarte important să informați personalul medical de îndată ce ați constatat apariția scaunelor diareice!

- veți fi mutat într-o cameră singur sau cu alți pacienți cu ICD, cu grup sanitar și chiuvetă proprii
- spălarea riguroasă a mâinilor după utilizarea toaletei și înainte de mese.
- solicitați ajutorul personalului medical ori de câte ori aveți nevoie
- personalul medical care vă îngrijește va purta mănuși, halate de protecție și își va spăla mâinile după ce va efectua manoperele de îngrijire necesare

Dacă ați constatat că nu se procedează în acest mod, solicitați personalului medical să se conformeze.

Pot fi vizitat cât timp am ICD?

- DA, cu condiția ca vizitatorii să nu aibă unul dintre factorii care cresc riscul de a face ICD (de ex – cât timp acestia urmează tratament cu antibiotice); în caz de dubiu, întrebați personalul medical.
- Vizitatorii vor trebui să aplice aceleași măsuri de protecție ca și personalul medical: echipament de protecție, nu se așează pe patul pacientului, nu utilizează toaletele pacienților, OBLIGATORIU spălarea mâinilor cu apă și săpun la plecare.

Când nu mai sunt contagios?

- Se consideră că după 48-72 de ore de la normalizarea tranzitului intestinal riscul se reduce foarte mult și se pot întrerupe izolarea și măsurile de precauție descrise
- Riscul reapare însă în cazul recidivei ICD.

Cum se tratează ICD?

- în cazurile în care ICD a fost declanșată de administrarea de antibiotic, aceasta se va întrerupe ori de câte ori este posibil
- se administrează pe cale orală un antibiotic activ asupra *Clostridium difficile* (metronidazol sau vancomicină)
- hidratare corectă pentru a compensa pierderile cauzate de diaree și de febră
- în foarte rare cazuri cu evoluție severă (aprox 1-2% din totalul ICD) este necesară o intervenție chirurgicală pentru a se îndepărta porțiunea de intestin afectată; această intervenție poate dubla șansele de supraviețuire pentru pacienții cu forme severe de ICD

Din cauza ICD investigațiile/intervențiile la care sunt programat vor fi amânate?

- În general NU, cu condiția ca personalul medical să ia măsurile necesare pentru a evita răspândirea *Clostridium difficile*
- DA, dacă aveți o formă severă de ICD.

Când pot fi externat?

De regulă veți rămâne în spital până când diareea se remite, iar starea generală se îmbunătățește. Uneori medicul vă va prescrie continuarea tratamentului la domiciliu.

Odată vindecat, simptomele pot să reapară?

Da, la aproximativ 25-30% dintre pacienți manifestările reapar într-un interval de 1-12 săptămâni. Dacă această situație survine, solicitați rapid consult medical în cadrul căruia amintiți că ați avut de curând ICD.

Nu luați medicamente constipante (de ex: loperamid)!

De asemenea, dacă aveți o altă infecție care necesită tratament antibiotic spuneți medicului că ați avut de curând ICD pentru a alege acele antibiotice care nu cresc semnificativ riscul de a recidiva.

Nu luați antibiotice din proprie inițiativă!